

010000, Нұр-Сұлтан қ., Үкімет үйі

010000, город Нур-Султан, Дом Правительства

№ _____

Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
Депутаттарына
(Д. Мыңбайға, Ф. Қаратаевқа)

2021 жылғы 10 қарашадағы
№ ДС-318 сауалға

Құрметті депутаттар!

Ақпарат иеленушілерінің интернет-ресурстары мен «электрондық үкіметтің» веб-порталдарында ақпарат орналастыруына қатысты Сіздің депутаттық сауалыңызды қарастырып, келесіні хабарлаймыз.

1) келтірілген мысалдарды талдау және одан әрі бұзушылықтарға жол бермеу тетігін қарау

«Ақпаратқа қол жеткізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Заң) орындалуы бойынша мониторинг пен бақылауды күшейту мақсатында Заңға (2021 жылғы 10 қаңтардан бастап күшіне енген) мемлекеттік органдарда ақпаратқа қол жеткізу мәселелері бойынша уәкілетті тұлғаларды (бөлімшелерді) айқындауды көздейтін (Заңның 9-бабының 2-1-тармағы) түзетулер енгізілген.

Мұндай арнаулы лауазымды тұлғаларды тағайындау бірқатар мәселелерді шешуге мүмкіндік береді және мемлекеттік қызметкерлерінің жауапкершілігін арттырады. Бүгінгі күні орталық мемлекеттік, жергілікті атқарушы және өкілді органдарда уәкілетті тұлғалар немесе бөлімшелер (1400-ден астам қызметкер) айқындалды. Олардың міндеттеріне ресми сайтты, «электрондық үкімет» веб-порталдарын және т.б. толықтыруды қоса алғанда, ақпараттың ашықтығы мен қолжетімділігін қамтамасыз ету бойынша ведомстволық ішіндегі мониторинг және жұмысты үйлестіру кіреді.

Ақпаратқа қол жеткізу саласындағы уәкілетті орган (АҚДМ) уәкілетті тұлғаларды (бөлімшелерді) мемлекеттік органдарда оқытуды жүргізді, сондай-ақ Заңның барлық нормаларының орындалуын қамтамасыз ету жөніндегі (орындау мерзімдерімен және жауапты бөлімшелермен) нақты іс-шаралар тізбесін, сондай-ақ уәкілетті тұлғалардың жеке жұмыс жоспарларына (Жұмыс

жоспарлары) енгізу үшін көрсеткіштерді (KPI) қамтитын мемлекеттік органдарға бағытталған (алдағы жылға арналған ашықтықтың типтік ведомстволық жоспары) әдістемелік ұсынымдар әзірленді.

Сонымен қатар, мемлекеттік органдар мен квазимемлекеттік сектор субъектілерінің ақпаратқа қол жеткізу саласындағы заңнама нормаларын сақтау мәселелері Ақпаратқа қол жеткізу мәселелері жөніндегі комиссия алаңында қаралады (*отырыстар тоқсан сайын, әлеуметтік желілерде онлайн-трансляциямен өткізіледі*), оның құрамына Парламент депутаттары да (*Н.Б. Жүсіп, Б. Әбдіғалиұлы, А.С. Платонов, А.С. Сапарова*) кіреді.

Сонымен бірге, заң талаптарының мүлтіксіз орындалуын қамтамасыз ету үшін ақпарат иеленушілерінің жауапкершілігін күшейту қажет.

Қазақстан Республикасының 2025 жылға дейінгі ұлттық даму жоспарында және Қазақстан Республикасының 2030 жылға дейінгі құқықтық саясат тұжырымдамасында мониторинг және бақылау тетіктерін бекіту, сондай-ақ ақпаратқа қол жеткізу құқығын бұзғаны немесе шектегені үшін жауапкершілікті кеңейту көзделген (*Заң жобасын қабылдаудың жоспарлы мерзімі – 2023 жыл*).

Бұдан басқа, Сіздің сауалыңызда келтірілген мысалдар бойынша мемлекеттік органдар (АШМ, ІМ, ЕХӘҚМ) мен «Зерде» холдингі қажетті шаралар қабылдағанын және ресми сайтта жеткілікті түрде ақпарат (*ауыл шаруашылығы өнімінің бағалары жөніндегі деректер, еңбек және әлеуметтік қорғау саласындағы статистикалық салалық деректер, «Жеке және заңды тұлғалармен өзара іс-қимыл» блогы бойынша бағалау нәтижелері, бос лауазымдар туралы хабарландырулар және HR-қызметі қызметкерінің телефоны*) орналастырылмағанын атап өтеміз.

Алайда, Ішкі Істер Министрлігінің стратегиялық жоспары, іске асыру туралы есеп, сондай-ақ «Мақсаттарға қол жеткізу» және «Ұйымдастырушылық даму» блоктары бойынша қызметінің тиімділігін бағалау қорытындылары ақпараттың шектеулі сипатына байланысты ресми интернет-ресурста орналастырылмаған (*Заңның 16 бабының 15-тармағына сәйкес қол жеткізу шектеулі ақпарат ақпарат иеленушінің интернет-ресурсында орналастыруға жатпайды*).

«Зерде» холдингі 2011 жылдан бастап тұрақты негізде «есептілік» бөлімінде аудиттелген / шоғырландырылған / жекелеген есептер мен ақпаратты, оның ішінде республикалық және жергілікті бюджеттерден бөлінген қаражаттың жұмсалуды туралы ақпаратты қамтитын жылдық қаржылық есептерді орналастыруда.

2) *ақпаратқа қол жеткізу саласындағы уәкілетті орган көрсетілген Заңның 6-2-бабына сәйкес министрліктер мен басқа да квазимемлекеттік субъектілердің қызметін мониторингтеу және ведомствоаралық үйлестіру жөніндегі жұмысты БАҚ-та және әлеуметтік желілерде үнемі жариялап отырсын.*

Қолданыстағы заңға (*2020 жылы желтоқсанда 2015 жылғы 16 қарашадағы № 401-V Қазақстан Республикасының Заңына енгізілген өзгерістерге*) сәйкес ақпаратқа қол жеткізу саласындағы уәкілетті орган жыл сайын Қазақстан Республикасындағы ақпаратқа қол жеткізу саласының жай-күйі туралы жылдық есептің жобасын кейіннен Мемлекет басшысына енгізу үшін Қазақстан Республикасының

Үкіметіне жолдайды және өзінің интернет-ресурсында Қазақстан Республикасындағы ақпаратқа қол жеткізу саласының жай-күйі туралы жылдық есепті орналастыратын болады.

Есеп ақпарат иеленушілерінің ақпаратқа қол жеткізу саласындағы заңнаманы сақтауын бағалауды қамтиды.

Ақпаратқа қол жеткізу саласындағы уәкілетті орган жүргізетін мемлекеттік органдар мен квазимемлекеттік сектор субъектілері қызметінің мониторингі мен ведомствоаралық үйлестіру нәтижелері АҚДМ-нің Facebook ресми парақшасында онлайн көрсетіліммен Ақпаратқа қол жеткізу мәселелері жөніндегі комиссиясының отырыстарында қарастырылады. Комиссия отырыстарының шешімдері мен материалдары да ресми интернет-ресурста орналастырылады.

3) интернет-ресурстарда және «Электрондық үкімет» веб-порталында деректерді жаңарту үшін мемлекеттік органдар қызметінің барынша ашықтығын қамтамасыз ету

Мемлекеттік органдардың ашық деректерін жүйелендіруге және біріздендіруге бағытталған Ашық деректердің интернет-порталында орналастырылатын мемлекеттік органдардың ашық деректерінің бірыңғай тізбесі бекітілді¹.

Мемлекеттік органдарды ресми интернет-ресурстағы ашық деректер мен ақпаратты уақытылы жаңартуға ынталандыру мақсатында АҚДМ Президенттің 2010 жылғы 19 наурыздағы № 954 Жарлығына және мемлекеттік органның жеке және заңды тұлғалармен өзара іс-қимылын операциялық бағалау әдістемесіне (бұдан әрі – *Бағалау әдістемесі*) сәйкес жыл сайын мемлекеттік органдардың ашықтық дәрежесін бағалау жүргізілуде.

Нәтижелері Мемлекет басшысына енгізілетін және мемлекеттік органдар қызметінің тиімділігін бағалаудың интернет-порталында орналастырылатын бағалау «Ашық деректер», «Ашық НҚА» (оның ішінде пайдаланушылардың нормативтік құқықтық актілердің жобаларына түсіндірмелерін қарау және жасаулар беру), «Ресми интернет-ресурсты толықтыру» және басқа да өлшемшарттар бойынша жүргізіледі.

Қазіргі уақытта, АҚДМ Бағалау әдістемесіне мемлекеттік органдар жұмысының тиімділігін және «Ашық үкімет» порталдары мен ресми интернет-ресурста (мысалы, ашық деректерді орналастыруды автоматтандыру) орналастырылатын ақпараттың сапасын жетілдіруге бағытталған өзгерістерді дайындады.

АҚДМ тарапынан мониторингпен және ведомствоаралық үйлестірумен қатар, «Электрондық үкімет» веб-порталының операторы ретінде «Ұлттық ақпараттық технологиялар» АҚ тоқсан сайынғы негізде НҚА жобаларына келіп түскен түсініктемелер мен орналастырылған деректер жиынтығының өзектілігі

¹ Ашық деректердің интернет-порталында орналастырылатын мемлекеттік органдардың ашық деректерінің бірыңғай тізбесін бекіту туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы 28 қазандағы № 774 қаулысы

бойынша ақпаратты қамтитын анықталған проблемалық мәселелерді мемлекеттік органдарға жолдайды.

Сондай-ақ, өткен жылы ҚР АҚДМ Бюрократизмді төмендету жөніндегі жол картасын бекітті, оның шеңберінде мемлекеттік органдар интернет-ресурста және «Ашық деректер» порталында ақпаратты орналастыру мен өзектілігінің 100 % үлесін қамтамасыз ету бойынша шаралар қабылдауда.

4) ақпаратқа қол жеткізу саласындағы мемлекеттік органдардың қызметі қоғамдық кеңестердің бақылауына алынсын

Заңнамада белгіленген тәртіппен орталық мемлекеттік органдар мен жергілікті мемлекеттік басқару органдарының тиісті ақпаратты интернет-ресурстарда орналастыру жөніндегі қызметін бақылау жүзеге асырылады.

Сонымен қатар, Ақпарат және қоғамдық даму министрлігіне мүдделі мемлекеттік органдармен бірлесіп аталған бағыттар бойынша бақылауды күшейту және кешенді талдау жүргізу және Премьер-Министрдің атына ақпарат беру тапсырылды.

Аталған бағыт бойынша жұмыс жалғасуда және Үкіметтің тұрақты бақылауында.

Қосымша 1 парақ.

Р. Скляр

010000, Нұр-Сұлтан қ., Үкімет үйі

010000, город Нур-Султан, Дом Правительства

№ _____

Депутатам
Мажилиса Парламента
Республики Казахстан
(Д. Мыңбайға, Ф. Қаратаевқа)

На № ДС-318 от 10 ноября 2021 года

Уважаемый депутаты!

Рассмотрев Ваш депутатский запрос, относительно размещения информации обладателями информации на интернет-ресурсах и веб-порталах «электронного правительства», сообщаем следующее.

1) Проанализировать приведенные примеры и рассмотреть механизм недопущения в дальнейшем нарушений

В целях усиления мониторинга и контроля по исполнению Закона Республики Казахстан «О доступе к информации» (далее – Закон) внесены поправки в Закон (вступившие в силу с 10 января 2021 года) предусматривающие обязанность государственных органов по определению уполномоченных лиц (подразделений) по вопросам доступа к информации (пункт 2-1 статьи 9 Закона).

Назначение таких специальных должностных лиц позволит решить ряд проблем и повысит ответственность государственных служащих. На сегодня в центральных государственных, местных исполнительных и представительных органах определены уполномоченные лица либо подразделения (более 1400 сотрудников). В их обязанности входят внутриведомственный мониторинг и координация работы по обеспечению информационной открытости и доступности, включая наполнение официального сайта, веб-порталов «электронного правительства» и др.

Уполномоченным органом в области доступа к информации (МИОР РК) проведено обучение уполномоченных лиц (подразделений) в государственных органах, а также подготовлены Методические рекомендации, которые направлены в государственные органы (Типовой ведомственный план

открытости на предстоящий год) включающий в себя перечень конкретных мероприятий по обеспечению исполнения всех норм Закона *(со сроками исполнения и ответственными подразделениями)*, а также показатели (КРІ) для включения в Индивидуальные планы работ (Планы работ) уполномоченных лиц (подразделений).

Также, вопросы соблюдения государственным органами и субъектами квазигосударственного сектора норм законодательства в области доступа к информации рассматриваются на площадке Комиссии по вопросам доступа к информации *(заседания проводятся ежеквартально, с онлайн-трансляцией в соцсетях)*, в состав которой входят также депутаты Парламента *(Жусип Н.Б., Абдыгалиулы Б., Платонов А.С., Сапарова А.С.)*.

Вместе с тем, для обеспечения неукоснительного исполнения требований Закона необходимо усиление ответственности обладателей информации.

Национальным планом развития Республики Казахстан до 2025 года и Концепцией правовой политики Республики Казахстан до 2030 года предусмотрено закрепление механизмов мониторинга и контроля, а также расширение ответственности за нарушение или ограничение права на доступ к информации *(планируемый срок принятия законопроекта – 2023 год)*.

Кроме того, по указанным в запросе примерам отмечаем, государственным органами *(МСХ, МВД, МТСЗН)* и Холдингом «Зерде» приняты необходимые меры, размещена недостающая информация на официальном сайте *(данные по ценам на сельскохозяйственную продукцию, статистические отраслевые данные в сфере труда и соцзащиты, результаты оценки по блоку «Взаимодействие с физическими и юридическими лицами», объявления о вакантных должностях и телефон работника HR-службы)*.

Вместе с тем, Стратегический план Министерства внутренних дел, отчет о реализации, а также итоги оценки эффективности его деятельности по блокам «Достижение целей» и «Организационное развитие» отсутствуют на официальном интернет-ресурсе в связи с ограниченным характером информации *(согласно п. 15 ст. 16 Закона информация с ограниченным доступом не подлежит размещению на интернет-ресурсе обладателя информации)*.

Холдингом «Зерде» на постоянной основе, начиная с 2011 года, размещаются в разделе «Отчетность» аудированные / консолидированные / отдельные отчеты и годовые финансовые отчеты, включающие в себя информацию, в том числе о расходовании средств, выделенных из республиканского и местных бюджетов.

2) Уполномоченному органу в области доступа к информации в соответствии со статьей 6-2 указанного Закона регулярно освещать в СМИ и социальных сетях работу по мониторингу и межведомственной координации деятельности министерств и других квазигосударственных субъектов

Согласно действующего законодательства *(внесенным в декабре 2020 года изменениям в Закон Республики Казахстан от 16 ноября 2015 года № 401-V)*, уполномоченный орган в области доступа к информации ежегодно направляет в Правительство проект годового отчета о состоянии сферы доступа к информации

в Республике Казахстан для последующего внесения Главе государства и размещает на своем интернет-ресурсе годовой отчет о состоянии сферы доступа к информации в стране.

Отчет включает оценку соблюдения обладателями информации законодательства в области доступа к информации.

Результаты мониторинга и межведомственной координации деятельности государственных органов и субъектов квазигосударственного сектора, проводимых уполномоченным органом в области доступа к информации, рассматриваются на заседаниях Комиссии по вопросам доступа к информации ежеквартально, с онлайн-трансляцией на официальной странице МИОР в Facebook. Решения и материалы заседаний Комиссии размещаются также на официальном интернет-ресурсе.

3) Обеспечение максимальной открытости деятельности государственных органов для обновления данных на интернет-ресурсах и веб-портале «электронного правительства»

Утвержден Единый перечень открытых данных государственных органов, размещаемых на интернет-портале открытых данных¹, который направлен на систематизацию и унификацию открытых данных государственных органов.

В целях стимулирования государственных органов к своевременному обновлению открытых данных и информации на официальном интернет-ресурсе, МИОР ежегодно проводится оценка степени открытости государственных органов в соответствии с Указом Президента от 19 марта 2010 года № 954 и Методикой операционной оценки взаимодействия государственного органа с физическими и юридическими лицами (*далее – Методика оценки*).

Оценка проводится по критериям «Открытые данные», «Открытые НПА» (*в т.ч. рассмотрение комментариев пользователей к проектам нормативных правовых актов и предоставление ответов*) и «Наполнение официального интернет-ресурса», ее результаты вносятся Главе государства и размещаются на интернет-портале оценки эффективности деятельности государственных органов.

В настоящее время МИОР подготовлены изменения в Методику оценки, направленные на повышение эффективности работы государственных органов и качества размещаемой информации на порталах «Открытого правительства» и официальном интернет-ресурсе (*например, автоматизация размещения открытых данных*).

Наряду с мониторингом и межведомственной координацией со стороны МИОР, АО «Национальные информационные технологии» как оператором веб-портала «электронного правительства» на ежеквартальной основе направляются в государственные органы, выявленные проблемные вопросы, которые включают информацию по поступившим комментариям к проектам НПА и актуальности размещенных наборов данных.

Также в 2020 году МИОР утверждена Дорожная карта по снижению бюрократизма, в рамках которой государственными органами принимаются

меры по обеспечению 100 % доли размещения и актуальности информации на интернет-ресурсе и портале «Открытые данные».

4) Деятельность государственных органов в области доступа к информации взять на контроль общественным советам

В установленном законодательством порядке осуществляется контроль деятельности центральных государственных органов и органов местного государственного управления по размещению на интернет-ресурсах соответствующей информации.

Кроме того, Министерству информации и общественного развития совместно с заинтересованными государственными органами поручено усилить контроль и провести комплексный анализ по указанным направлениям с предоставлением информации на имя Премьер-Министра.

Работа в данном направлении продолжается и находится на постоянном контроле Правительства.

Р. Скляр

Исп. Имакова Ж.Д. 750037

ⁱ «Об утверждении Единого перечня открытых данных государственных органов, размещаемых на интернет-портале открытых данных» Постановление Правительства Республики Казахстан от 28 октября 2021 года №774